

Asia: VN/10384/2019 VM212:00/2018

Lausuntopyyntö järjestöjä koskevien valtionavustuskäytäntöjen kehittämisestä ja yhdenmukaistamisesta

1 Taustatiedot

Valitse sopivin vaihtoehto

Säätiö

2 Ehdotukset järjestöjä koskevien valtionavustuskäytäntöjen kehittämiseksi ja yhdenmukaistamiseksi

Ehdotus 1: Valtionavustustoiminnassa siirrytään uuteen, valtionavustuskäytäntöjen yhdenmukaisuutta edistävään toimintamalliin.

Tuotonjakoministeriöt siirtyvät valtionavustustoiminnan uuteen toimintamalliin ja ottavat käyttöön sitä tukevat valtionavustustoiminnan verkkopalvelut. Tuotonjakoministeriöt siirtyvät toimintamalliin kehittämisprojekteissa siten, että verkkopalvelut ovat kaikkien käytössä vuoteen 2024 mennessä. Valtionavustuskäytännöt yhdenmukaistetaan valtionavustustoiminnan uuden toimintamallin mukaiseksi.

Frame-säätiö kannattaa valtionavustuskäytäntöjen kehittämistä. Tutkiavustuksia.fi lisää avustusten jaon ja käytäntöjen läpinäkyvyyttä ja avoimuutta.

Ehdotus 2: Valtionavustustoiminnan vaikuttavuutta suunnitellaan yhdessä uudella tavalla.

Tuotonjakoministeriöt hyödyntävät valtionavustuksia ja niiden käyttöä koskevaa tietoa uudella tavalla valtionavustustoiminnan vaikuttavuuden suunnittelussa, kuten valtionavustusten kohdentamisessa. Sitä varten tuotonjakoministeriöt yhdenmukaistavat valtionavustusprosessejaan ja käyttävät yhteisiä verkkopalveluja. Järjestöt ja valtionapuviranomaiset suunnittelevat valtionavustustoiminnan vaikuttavuutta yhdessä uudessa toimintamallissa, mikä edistää ennakoitavuutta ja jatkuvuutta ja auttaa ottamaan toimintaympäristössä tapahtuvat muutokset entistä paremmin huomioon.

Frame-säätiö muutosta kohti tiedolla johtamista kannatettavana. Valtionavustusprosessien yhdenmukaistaminen ja yhteisten verkkopalvelujen käyttäminen lisäävät yhdenvertaisuutta.

Eriyisen tärkeä kehitys on, että valtionapuviranomaiset suunnittelevat avustustoiminnan vaikuttavuutta yhdessä avustusta saavien järjestöjen kanssa. Tällainen dialogi vahvistaa järjestöjä ja lisää valtionapuviranomaisten ymmärrystä eri alojen toiminnasta.

Ehdotus 3: Valtionavustustoimintaan osallistuvien toimielinten tehtäviä ja toimintatapoja yhdenmukaistetaan.

Tuotonjakoministeriöt yhdenmukaistavat valtionavustusten arviointiin ja valtionavustustoimintaan liittyvien neuvottelukuntien, toimikuntien ja jaostojen tehtäviä ja toimintatapoja soveltuvin osin. Tehtävien ja toimintatapojen painopiste on jatkossa valtionavustuspolitiikan arvioinnissa, valtionavustustoiminnan vaikuttavuuden suunnittelussa ja yhdenmukaisten valtionavustuskäytäntöjen jatkuvassa kehittämisessä. Tarkoituksena on lisätä valtionapuviranomaisten ja järjestöjen välistä viestintää ja vuorovaikutusta.

Frame-säätiö kannattaa ehdotusta siitä, että toimielinten tehtäviä ja toimintatapoja yhdenmukaistetaan ja valtionapuviranomaisten ja järjestöjen välistä viestintää ja vuorovaikutusta lisätään. On tärkeää pitää huoli siitä, että prosessi on dialoginen. Vuorovaikutus lisää osaamista ja ymmärrystä molemmin puolin.

Ehdotus 4: Järjestöjen taloutta koskevia valtionavustuskäytäntöjä yhdenmukaistetaan mahdollisuuksien mukaan.

Tuotonjakoministeriöt yhdenmukaistavat järjestöjen taloutta koskevia valtionavustuskäytäntöjään. Yleisavustuksilla rahoitetaan järjestöjen varsinaisen toiminnan bruttokustannuksia. Tuotonjakoministeriöt luovat yhteisen tavan arvioida, miten järjestön kokonaisvarallisuus vaikuttaa valtionavustusten harkinnassa ja myöntämisessä. Tuotonjakoministeriöiden erilaisia omarahoituskäytäntöjä selvitetään lisää ennen ehdotuksen toteuttamista.

Frame-säätiö kannattaa valtionavustuskäytäntöjen yhdenmukaistamista. Raportissa esitetty toimintamalli, jonka mukaan toiminnan tuotot eivät vähentäisi avustettavia kustannuksia on hyvä. Malli mahdollistaa varainhankintaa, joka lisää toiminnan vaikuttavuutta. Valtionavustusta saavien toimijoiden omarahoitusosuuden kasvattaminen vaikeuttaa kuitenkin

Ehdotus 5: Järjestöjen toiminnan ja vastuullisuuden arvioinnin perusteita yhdenmukaistetaan.

Tuotonjakoministeriöt soveltavat mahdollisimman yhdenmukaisia toiminnan ja vastuullisuuden arvioinnin perusteita harkitessaan ja myöntäessään yleisavustuksia järjestöille. Perusteita arvioidaan sekä suunnitellun että toteutuneen toiminnan perusteella. Tuotonjakoministeriöt päättävät, kuinka ne soveltavat arviointiperusteita mahdollisine painotuksineen päätöksenteossa.

Frame-säätiö kannattaa ehdotusta. Vastuullisuuden edellyttäminen valtionapua saavilta järjestöiltä on tärkeää. Vastuullisuuden kriteereitä ovat muun muassa yhdenvertaisuus, tasa-arvo, reilut henkilöstö- ja palkkakäytännöt ja hyvä hallinto.

Ehdotus 6: Järjestöille voidaan myöntää kaksivuotisia yleisavustuksia harkinnanvaraisesti.

Tuontajakoministeriöt voivat myöntää järjestöille yksi- tai kaksivuotisia yleisavustuksia harkinnanvaraisesti. Kahdeksi vuodeksi kerrallaan myönnetty yleisavustus ei poista sen saajan vuotuista raportointivelvollisuutta. Järjestöt voivat hakea ensimmäiset kaksivuotiset yleisavustukset vuoden 2024 valtionavustushauissa. Kaksivuotiset yleisavustukset rahoitetaan valtion yhden vuoden talousarviosta.

Frame-säätiö kannattaa ehdotusta. Siirtyminen kaksi- tai kolmivuotisiin rahoituspäätöksiin on tärkeä järjestöjen toiminnan suunnittelun, toimivuuden ja kehittämisen kannalta.

Yhtä tärkeää olisi kuitenkin se, että valtionavustuspäätökset saataisiin jo edellisen vuoden puolella ja avustukset heti tammikuussa. Nykyinen usein vasta maaliskuussa jaettu kuluvan vuoden avustus tekee alkuvuoden taloussuunnittelusta kestänytöntä.

Ehdotus 7: Järjestöt välittävät valtionavustuksia edelleen siirron saajille mahdollisimman yhdenmukaisella tavalla.

Valtionavustusten edelleen välittäminen perustuu tuontajakoministeriöissä valtionavustuslain uudistamisen yhteydessä laadittavaan tulkintaohjeeseen. Tuontajakoministeriöiden valtionavustusehdot ja -rajoitukset sekä delegointisopimusmallit yhdenmukaistetaan. Samalla varmistetaan, että siirron saajille edelleen välitettyjen valtionavustusten käyttöä koskeva tieto on avointa ja läpinäkyvää valtionavustustoiminnan uuden toimintamallin mukaisesti.

Frame-säätiö kannattaa esitystä. Yhdenmukaisuus lisää yhdenvertaisuutta.

Ehdotus 8: Tuontajakoministeriöt uudistavat valtionavustusten käsittelyä.

Tuontajakoministeriöt uudistavat valtionavustusten käsittelyä järjestämällä sen tiimityönä. Taloustarkastuksen tehtävät on myös perusteltua yhdenmukaistaa vastuineen tuontajakoministeriöissä. Järjestöjen taloutta ja toiminnan tai hankkeen tuloksellisuutta sekä toimintaympäristömuutoksia koskevaa tietoa hyödynnetään entistä laajemmin valtionavustusprosessien eri vaiheissa.

Frame-säätiö kannattaa esitystä. Tiimityöskentely ja järjestötiedon lisääntynyt hyödyntäminen läpi koko valtionavustusprosessin tuottavat – toivottavasti – jatkuvaa prosessin kehittämistä toimintaympäristöjen muuttuessa.

3 Valtionavustustoiminnan kehittäminen

Yleiset huomiot Järjestöjä koskevat valtionavustuskäytännöt: Ehdotukset niiden kehittämiseksi ja yhdenmukaistamiseksi -julkaisusta

-

Valtionavustustoiminnan kehittämistä koskevat yleiset huomiot

-

Koli Raija
Frame Finland